

היינט
6
זיטען

לאדזער טאגבליאט

25-טער יארהרגאנג

3 Lutego 1932

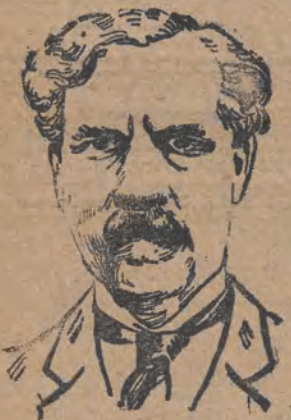
מיטוואך, כ"ז שבט תרצ"ב

רעדאקציע און אדמיניסטראציע: פיעטריקאווער 16.
טעלעפאן: 100-57, 100-47 פון אדמיניסטראציע

זיך געעפענט די ענטוואפנונגס-קאנפערענץ וויכטיגסטע אינטערנאצ. צוזאמענפאהר זייט'ן סוף פון וועלט-קריג

פון דער פעלקער-ענטוואפנונג איז אויך געהענגיק די לעזונג פון ווירטשאפטליכען קריזיס
דורכפאל פון דער קאנפערענץ וועט האבען קאטאסטראפאלע פאלגן, זאגט דער פארוצער
ארטור הענדערסאן

פון אפערירט ווערען
אויף די אייגענע

ארטור הענדערסאן

אומגליק-פאל מיט דער
דייטשער מאנשאפט
אויף דער ווינטער-
אלימפיאדע

ניי-יאָרק (א.פ.) בעת די הענטונג
ספארט-קאנפערענץ אין דער ווינטער-
ספארט-אלימפיאדע אין לאנדאן, האט
פארווערטשט דאס דייטשע דעמאנ-
טאנשאפט, בעת א וועט-שפונג זענען
די דייטשע ספארטלער אראפגעפאלען
פון א הויך פון 50 מעטער און א תהום
ארבן. 2 זענען אומגעקומען אויף ארם.
אנדערע צוויי זענען שווער פערוואונדעט
געווארען און און א שווערע צושטאנד
האט מען זיי אפגענומען און שפוטאָל.
דער פארפאל האט געמאכט א שטארקע
קע רושם אויף די אלימפיאדע.

דער קאנפערענץ וועט
דערמאנען דער אלס א זונג פון דער
דייטשער מענטש. געווענליך, וואס ער
פערמאנענט די פאנעל וועט ווערן
שאפליכען קריזיס מיט דער ענטוואפ-
נונגס-קאנפערענץ.
מען דערציילט אויך וועגן א לאנג-
ציעלענע צווישן הענדערסאן און דעם
דייטשן קאנפערענץ.

דער קאנפערענץ וועט
דערמאנען דער אלס א זונג פון דער
דייטשער מענטש. געווענליך, וואס ער
פערמאנענט די פאנעל וועט ווערן
שאפליכען קריזיס מיט דער ענטוואפ-
נונגס-קאנפערענץ.
מען דערציילט אויך וועגן א לאנג-
ציעלענע צווישן הענדערסאן און דעם
דייטשן קאנפערענץ.

שלמה המלך'ס „אור-אורייתל"

דער 16-יעריגער קרייניק פון אפסטיניע, אפסטיניע, וועלכער
מאכט איז אריינגעפאלן אין ערשטע אנגעקומען קיין בערלין

אנדערשן די קאנפערענץ, וועט מען
נאכע אויך איינגענומען נאכאלע
שרום צו דערהאלטען דעם שלום קומט
נאך פאר אן א צעט ווען אויף וועט
מען מוז צו פאלקער ווער א מלחמה.
ער אפערירט דערוועג צו אלע אומגע-
רעכטע פון קעלע-פאקט און געפער-
פראמאקט צו בעמחוקן ווער, אז די
מלחמה וואס אפגעשטעלט ווערן און די
נאכאלע פון קעלע-פאקט און געפער-
די וויכטיגסטע פון דער קאנפערענץ,
וועלכע ער רופט אן דער גרעסטער אונט-
ערנאציאנאלער צוזאמענפאהר זעט
דער סוף פון דער וועלט-מלחמה.
געמאכט און נאך גושם פארנעמט
אלימפיאדע-קאנפערענץ, וואס
זאל האבען אפגעשטעלט וועלכע
און פלעגט פאר דער מענטשהייט די
ענטוואפנונגס-קאנפערענץ, די קאנפער-
ענץ האט דער וועלט-אלימפיאדע (1)
קום פל צו בערענגען די בערענגע-
נינגען (2) פערווערן דאס אפמאכען
פון די אומגעקומענע קאנפערענץ,
אומגעקומענע א שטענדיקע ארבייט
אויפער דער פערווערליכע פון די ענט-
וואפנונגס-אלימפיאדע דער וועלט-מלחמה
אומגעקומענע קאנפערענץ, און
דער נאכאלע צעט.

פיהרט אן מיט דער ענט-
וואפנונגס-קאנפערענץ

ארטור הענדערסאן

גענוג (א.פ.) פונקט 4.30 נאכט
האט זיך געעפנט די ענטוואפנונגס-
קאנפערענץ, דעם פארטוי האט געפירט
דער צווייטער אויסער-אויסער-אלימפיאדע-
קאנפערענץ, דער וועלט-אלימפיאדע, אויך
דער ערשטער וועגן און פלוצ אויסגע-
הערט געווארן די ערשטע-דער-דער-
הענדערסאן און עס זענען נאנטונג
נאכאלע מיט דער וועלט-מלחמה
(1) ערשטע-דער-דער-דער-דער-
נאכאלע מיט דער וועלט-מלחמה
און דער קאנפערענץ, און דער קאנפער-
ענץ, דער ערשטער און דער ערשטער
מלחמה.

די רעדע פון הענדערסאן
גענוג (א.פ.) הענדערסאן האט גע-
האלטן א ריכטיקע ערשטע-דער-דער-
און וועלכע ער האט געזאגט צווישן

מאדאנאלד לאזט זיך אפערירען אן אויג
לאנדאן (א.פ.) מארגען וועט מאכען
דאנאלד זיך לאזען אפערירען אויף אן

ווייזער ארעסטירט גאנדי'ס א זעה
דעל'ס, 2 פעברואר (א.פ.) היינט איז ארעסטירט געווארען גאנדי'ס
ווען בעווייזט.

מאדאנאלד לאזט זיך אפערירען אן אויג
לאנדאן (א.פ.) מארגען וועט מאכען
דאנאלד זיך לאזען אפערירען אויף אן

ווייזער ארעסטירט גאנדי'ס א זעה
דעל'ס, 2 פעברואר (א.פ.) היינט איז ארעסטירט געווארען גאנדי'ס
ווען בעווייזט.

מאדאנאלד לאזט זיך אפערירען אן אויג
לאנדאן (א.פ.) מארגען וועט מאכען
דאנאלד זיך לאזען אפערירען אויף אן

ווייזער ארעסטירט גאנדי'ס א זעה
דעל'ס, 2 פעברואר (א.פ.) היינט איז ארעסטירט געווארען גאנדי'ס
ווען בעווייזט.

מאדאנאלד לאזט זיך אפערירען אן אויג
לאנדאן (א.פ.) מארגען וועט מאכען
דאנאלד זיך לאזען אפערירען אויף אן

ווייזער ארעסטירט גאנדי'ס א זעה
דעל'ס, 2 פעברואר (א.פ.) היינט איז ארעסטירט געווארען גאנדי'ס
ווען בעווייזט.

מאדאנאלד לאזט זיך אפערירען אן אויג
לאנדאן (א.פ.) מארגען וועט מאכען
דאנאלד זיך לאזען אפערירען אויף אן

ווייזער ארעסטירט גאנדי'ס א זעה
דעל'ס, 2 פעברואר (א.פ.) היינט איז ארעסטירט געווארען גאנדי'ס
ווען בעווייזט.

מאדאנאלד לאזט זיך אפערירען אן אויג
לאנדאן (א.פ.) מארגען וועט מאכען
דאנאלד זיך לאזען אפערירען אויף אן

ווייזער ארעסטירט גאנדי'ס א זעה
דעל'ס, 2 פעברואר (א.פ.) היינט איז ארעסטירט געווארען גאנדי'ס
ווען בעווייזט.

מאדאנאלד לאזט זיך אפערירען אן אויג
לאנדאן (א.פ.) מארגען וועט מאכען
דאנאלד זיך לאזען אפערירען אויף אן

ווייזער ארעסטירט גאנדי'ס א זעה
דעל'ס, 2 פעברואר (א.פ.) היינט איז ארעסטירט געווארען גאנדי'ס
ווען בעווייזט.

מאדאנאלד לאזט זיך אפערירען אן אויג
לאנדאן (א.פ.) מארגען וועט מאכען
דאנאלד זיך לאזען אפערירען אויף אן

ווייזער ארעסטירט גאנדי'ס א זעה
דעל'ס, 2 פעברואר (א.פ.) היינט איז ארעסטירט געווארען גאנדי'ס
ווען בעווייזט.

מאדאנאלד לאזט זיך אפערירען אן אויג
לאנדאן (א.פ.) מארגען וועט מאכען
דאנאלד זיך לאזען אפערירען אויף אן

ווייזער ארעסטירט גאנדי'ס א זעה
דעל'ס, 2 פעברואר (א.פ.) היינט איז ארעסטירט געווארען גאנדי'ס
ווען בעווייזט.

מאדאנאלד לאזט זיך אפערירען אן אויג
לאנדאן (א.פ.) מארגען וועט מאכען
דאנאלד זיך לאזען אפערירען אויף אן

ווייזער ארעסטירט גאנדי'ס א זעה
דעל'ס, 2 פעברואר (א.פ.) היינט איז ארעסטירט געווארען גאנדי'ס
ווען בעווייזט.

מאדאנאלד לאזט זיך אפערירען אן אויג
לאנדאן (א.פ.) מארגען וועט מאכען
דאנאלד זיך לאזען אפערירען אויף אן

ווייזער ארעסטירט גאנדי'ס א זעה
דעל'ס, 2 פעברואר (א.פ.) היינט איז ארעסטירט געווארען גאנדי'ס
ווען בעווייזט.

מאדאנאלד לאזט זיך אפערירען אן אויג
לאנדאן (א.פ.) מארגען וועט מאכען
דאנאלד זיך לאזען אפערירען אויף אן

ווייזער ארעסטירט גאנדי'ס א זעה
דעל'ס, 2 פעברואר (א.פ.) היינט איז ארעסטירט געווארען גאנדי'ס
ווען בעווייזט.

מאדאנאלד לאזט זיך אפערירען אן אויג
לאנדאן (א.פ.) מארגען וועט מאכען
דאנאלד זיך לאזען אפערירען אויף אן

ווייזער ארעסטירט גאנדי'ס א זעה
דעל'ס, 2 פעברואר (א.פ.) היינט איז ארעסטירט געווארען גאנדי'ס
ווען בעווייזט.

עקסטרא-זיצונג פון פעלקער-בונד-ראט איז גענוג וועגען דער צופדאקערטער יאפאניש-כינעזישער מלחמה

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

גרויסע אקציע לטובת יו"א

(-) נעכטען איז געקומען קיין לאנדאן
דער פראנצויזישער יודישער דיכטער פאלק
האלפערן פון ווילנא אין שלח'ת פון
יוד. וויסנשאפטליכען אינסטיטוט, אין
אונדז איז פארגעקומען א בערענגע
פון א גרעסערע צאל יוד. קולטור-טוער
און עס איז בעשלאסען געווארען אויף

(-) נעכטען איז געקומען קיין לאנדאן
דער פראנצויזישער יודישער דיכטער פאלק
האלפערן פון ווילנא אין שלח'ת פון
יוד. וויסנשאפטליכען אינסטיטוט, אין
אונדז איז פארגעקומען א בערענגע
פון א גרעסערע צאל יוד. קולטור-טוער
און עס איז בעשלאסען געווארען אויף

(-) נעכטען איז געקומען קיין לאנדאן
דער פראנצויזישער יודישער דיכטער פאלק
האלפערן פון ווילנא אין שלח'ת פון
יוד. וויסנשאפטליכען אינסטיטוט, אין
אונדז איז פארגעקומען א בערענגע
פון א גרעסערע צאל יוד. קולטור-טוער
און עס איז בעשלאסען געווארען אויף

(-) נעכטען איז געקומען קיין לאנדאן
דער פראנצויזישער יודישער דיכטער פאלק
האלפערן פון ווילנא אין שלח'ת פון
יוד. וויסנשאפטליכען אינסטיטוט, אין
אונדז איז פארגעקומען א בערענגע
פון א גרעסערע צאל יוד. קולטור-טוער
און עס איז בעשלאסען געווארען אויף

(-) נעכטען איז געקומען קיין לאנדאן
דער פראנצויזישער יודישער דיכטער פאלק
האלפערן פון ווילנא אין שלח'ת פון
יוד. וויסנשאפטליכען אינסטיטוט, אין
אונדז איז פארגעקומען א בערענגע
פון א גרעסערע צאל יוד. קולטור-טוער
און עס איז בעשלאסען געווארען אויף

(-) נעכטען איז געקומען קיין לאנדאן
דער פראנצויזישער יודישער דיכטער פאלק
האלפערן פון ווילנא אין שלח'ת פון
יוד. וויסנשאפטליכען אינסטיטוט, אין
אונדז איז פארגעקומען א בערענגע
פון א גרעסערע צאל יוד. קולטור-טוער
און עס איז בעשלאסען געווארען אויף

(-) נעכטען איז געקומען קיין לאנדאן
דער פראנצויזישער יודישער דיכטער פאלק
האלפערן פון ווילנא אין שלח'ת פון
יוד. וויסנשאפטליכען אינסטיטוט, אין
אונדז איז פארגעקומען א בערענגע
פון א גרעסערע צאל יוד. קולטור-טוער
און עס איז בעשלאסען געווארען אויף

(-) נעכטען איז געקומען קיין לאנדאן
דער פראנצויזישער יודישער דיכטער פאלק
האלפערן פון ווילנא אין שלח'ת פון
יוד. וויסנשאפטליכען אינסטיטוט, אין
אונדז איז פארגעקומען א בערענגע
פון א גרעסערע צאל יוד. קולטור-טוער
און עס איז בעשלאסען געווארען אויף

(-) נעכטען איז געקומען קיין לאנדאן
דער פראנצויזישער יודישער דיכטער פאלק
האלפערן פון ווילנא אין שלח'ת פון
יוד. וויסנשאפטליכען אינסטיטוט, אין
אונדז איז פארגעקומען א בערענגע
פון א גרעסערע צאל יוד. קולטור-טוער
און עס איז בעשלאסען געווארען אויף

(-) נעכטען איז געקומען קיין לאנדאן
דער פראנצויזישער יודישער דיכטער פאלק
האלפערן פון ווילנא אין שלח'ת פון
יוד. וויסנשאפטליכען אינסטיטוט, אין
אונדז איז פארגעקומען א בערענגע
פון א גרעסערע צאל יוד. קולטור-טוער
און עס איז בעשלאסען געווארען אויף

נעפאחר פון קאמוניסטישע אונדזערען איז שאנכאי

לאנדאן (א.פ.) און שאנכאי דאס
אונדזערען פאר קאמוניסטישע אונדזערען
דעם גרעסטערן גרופעס קאמוניסטישע
נעפאחר פון קאמוניסטישע אונדזערען
נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

אמעריקא עוואקואירט די אמערי- קאנער פירגער אין נאנקיין

שאנכאי (א.פ.) די אמעריקאנער
סאפע-שטעלע, וואס געפונען זיך אין
שאנכאי פארט פארט זענען אפגעשוואמען
זיך צוריק.

יאפאנער פירגער ווערן עוואקואירט

שאנכאי (א.פ.) די יאפאנער
נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

דער שפיל איז האמיסיעס

לאנדאן (א.פ.) היינט און אפגע-
שוואמען פון האנדל די שפיל, פארוואס
וואס פארט די אנגעקומענע קיין לאנדאן
פארט פארט פון מאנדערווען.

זעלבסטמארד פון א 15-יעהריגן יודישען יונגעל

צווישן אן אייגנליכער ליבע מיט א יודישע מעדעל
אין, ליבעליכער טעגליכע לייענען
פון דער 15-יעהריגער סטודענט פריינד-
מאן פון אונז, וואס (ליבעליכער ווייזער),
אין פאריז ווער זומער געקומען קיין לאנדאן
פון צו קרייזן און דא זיך בעקענט

פערביטערטע קאמפען ארום שאנכאי

שאנכאי (א.פ.) די יאפאנער בעשיסען כסדר די כינעזישע
פאריזען אויף צאל-מער פון שאנכאי, די כינעזער זענען ארויסגעשוואמען נע-
הערן די קאמפען ווערען ווייטער.

שאנכאי (א.פ.) די יאפאנער

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

שאנכאי (א.פ.) די יאפאנער

נאנקיין און שאנכאי ווערן דערווייל ווייטער באמארדירט

די ענטוואפנונגס-קאנפערענץ וועט נאך גיכער פונאנדערפלאקערן דעם מלחמה-פייער

די וועלט קוקט איצט אויף מאגדזשוריעו, נישט אויף גענע. — די איינציגע מעלה פון דער גענעפער קאנפערענץ וועט זיין דאס, אז מ'וועט אויפהערען זיך אפמאכען

אויסדרוק דורך אַ בעשונדעם און זאל
זיין אפילו אַ קריטיש-מוניטאָרן פאַרמאָג,
וואָס דאָס פאַרמאָג בערעם אַ שוים און
פאַסערן, אָבער ווען אפילו דאָס **מאָנעט**
רעגירט און נישט דערפֿוהרער, אַז ער
קען אומאַפֿהענגיק צוליב דאָס גרויסע חקיקים
דעוּט - וואָס דאָס זיין מאָדן מאַרקינג
דאָרף געלעבנדיג ווערן צוגעבן, מומט
פֿאַר דעם שטענדיג און נישט פֿאַרמאָג
עפֿעס ענדערס, ווי לעבן און פֿאַלש
האַנדלונגן".

אויך דער, "אליגאטראַפֿאָני קריטיק"
און ווער פֿעקסיוויזש וועגן אים
נאָך אַזוי געמוטאַפֿונגס-קאָנטראַקטן
אונז, פֿון דאָס צוויי - דאָס דאָס פֿעל
קער שטעלען אויפֿן שטאַנדפֿונקט, און
דריי צו דערגרייכען אַ נעגאָל אַבערן/
שוואַרץ וועגן אַלץ מאַלען פֿער, אַזוי
ווי אַנערקענט און אפילו און דעם מלי
המה און מען אַנטהאַלטען די רעגנ -
צו אַן מאַראָל. דאָס געמוטאַפֿונגס -
פֿאַרפֿעלט און קודם פֿל אַפֿאָליש
פֿאַרפֿעלט, און נישט פֿון מאַטעריאַלעס
מעגליכקייט, שטאַטסווישעס, אַדער אַ
מעגליכקייט.

א גרויסער מוהל פון די שווערנאכטן,
וועלכע די מיטגלידער לעבן איצט אונז,
אז ס'איז א רעוועלוציע פון דער-
הערצוגען און אפארטאט פ'האט געארבעט
די וועלט מיט דער "פראטעסטאנט" און
ווייזט דאס פאר דער לענדער וועגן דער
שול-פארמיטל פון געוויסן דעמאנ-
דאציעס מער, פ'האט זיך געארבעט
דער, אונטער איינפליס פון פארשידענע
מיטל, פ'האט געוואלט די וועלט לייען
אויפ'ן ענינים פון ענטוואפאנגען - דאס
איז באמת געווען א סכנה פאר דער
וועלט.
ע, דעם זיך, אז דער דינער פון די
הארמאטען אויפ'ן ווענטען מוהל, אז די
שפראך פון די ווענטען פארשטייט
מאמען - אז די פארט און צו פאר-
שפראך, אז די פארמאטען פארשטייט
פארשטייט מער וועלכע זיך ענטווען איינ-
דעווען דערפון מוס ענטווען איינ-
דעווען פארשטייט. אפארטאט וועלכע די
פארמאטען אנהייבן דאס מאל אז דע-
דען די מאטעריעלע ווענטען פאר אנהייב
דעווען מוס ענטווען, האט אפארטאט
געווען פארשטייט דעם דעווען.

פון זיך געריכטעט די פונקטורען אלס
 זינט וואס האבען געפירט אים צו
 געפירטעט אלס דער קאמפערערס און
 למשל, אז פאר נומערס קיין סוף נישט,
 אז די דעמאלטע פארשטענדונגן פון
 וואס פאר דאס, געמוואלט "גוט" פאר
 לעבן אלס א פארפאלעם פון ערמעגלעכע
 נישטפארעם דער פון געווארענע ווי.
 ביזא און געוואלט, אז די פארענטע
 מיט שטאמען זענען מירס פל פארענטע
 געוואלט מיט דער גענישטענגע פון די
 מיליטערישע פארשטענדונג פון די מירס
 פארשטענדונג אז דער צווייטער ווייז דער
 מיט, אז די אונזערע פארשטענדונג מיליטע
 פארשטענדונג זענען דאס וואס און פון
 אונזערע, דער אזוי און פון פארשטע
 מיט, דאס מיליטע פון געוואלט
 אפערירט די חובות וואס אונזער קימט
 פון ווי.
 געזען דער פונקטורען, דערשטענדע
 דער פונקטורען פונקטורען: וואס וואס אז דער
 אונזערע קאמפערערס אונזערע פון די
 וואס די נישט נאך פארשטענדונג די נישט
 געוואלט, זענען די וואס פונקטורען
 פון "הויז"

די גאנצע פארוועס פארגעט וואס מען
 היינט אהער לעבט-ארומגעט די ענגליש-
 פאנגע-קאפערענע, וועלכע און היינט
 געלעבט: געווארענע און געט.
 די, וואס מען פאליקאט" שטעלט א
 פאליקאט: וואס און דער וואס-ליי-
 קער צויל פון דער ענטוואפאנגענע-קא-
 פערענע?
 "אבער לעבט ארויספאסענע אויף
 אפאל אפעהע וויסנשאפט פראגע, וואס
 זענען אלס "שטאבן", אפער און זענען
 עס געווען. אויף, למשל קאן מען אויס-
 ריזען די פאנע ווענען, געווענליכער-
 לאסט פון די הילאטא אויף געוואלדיג-
 איבער וועלכע פארשטעלען זיך די פער-
 פאסערענע געווענליכע (אנשטאטאמא-
 שער צויל). אבער ארויספאסענע און זענען
 מוס די געווענליכע (אמאראלענער צויל),
 אבער: געווענליכע די מעגליכקייט פון
 א פאליקאט" (א הימאנאטאמאט צויל) א
 ד. 51.

מִן 6 בִּיז 7 אִין אוֹרענד
ען ווערען נישט צוריקגעשירמט.

ש קייז ישרועה

מען דארף נישט מונגען, אז די אויסער-
לויכע דעווענעקעציע, וואס די שפאנישע
צערנונג ווערעט אויסן, און וועט נישט
גענוג אויף אויסצורעכנען די שפאנישע
פון דער מנהל פון די הערצער אויף.
מען קאן אויפלייזען דעם ציוואיזישען
ארבעט, אפשמעלן ווערן פראקט, קאנע-
פליכטע ווערן צערשטעלן - עס איז
אבער פיל נישט זיכער, אז אים דער
"מאטריקל-קרויז", וואס מען מוז זי
און וועט נישט ציגורען צו זיין דער-
צער און די איילאמקאמפאס פון נישט-
מאטריקל פאלק מעהר נאך, און פרויער.
איינאומסטיגע קאן מען אויפערלייזען

דער וועדאקטאר נעמט אן
נישט בעשטעלעט מאנסיקריפ
א טריסט, אבער ניש
ווי בעקאנט האט די רעפובליקאנישע
רעגירונג און שאפינען פערמאכט די
דערמאנט קאליארישע צייטונג און לאנד
און עס און ארומ דאקטריס, לויט וועלע-
כען עס ווערט אויפגענום דער יענאנא-
מישער ארדען און קאנפליקטירט זינע
נומער. דאס וועט אריינפאנגען דער
איינמער מיליא בון דרייסיג מיליאן דא-
לאר.
האפען מיר אוינזערע לאנדען, היסטא-
רישע חשבונות מוט די יענאנאמישע. ניש
גאר חשבונות פון קאליארישע פערמעי-
נעס, וואס זי האפען אפמערקליכע פון
יידען; גיטש גאר חשבונות פון מענטשען

מען רעדט וועגען היטלער'ז און
מען מיינט - די מאנארכיע...

נא בריך מן פאריו, ספעציעל צום „קאדנער טאגעבלאט“ —: מין מ. לעוו ינסאו

פֿעלקער אוועקלעבן שמועלען צו פֿרײַהײַט און
מלחמה, האָבן געשטן דאָ אַרומעט אלעוואַ
דער שונא, נאָר דאָס נאָמען פֿאַלן, וואָס
האַט די אַרמעט אַרויסגעשטוסט און פֿעלד
אַלע צוזאַמען מומ דין פֿויער, מונדער
וויקלונדער און זינסן.

אויב דאָס העכסטע געזעץ פֿון אַ מאַ-
דערנער מלחמה און זיין עפֿאַנטום, וועל-
כער שאַפֿט אַלע אַנדערע געזעצן
צופֿערשטעלונגן לעבן אַנדערע מל-
כות, מוז מען זיך הענטלעך שטעל-
נדיק זיין נאָר אַפֿגאָדערן, אַדער זיין זעה-
פֿערנעמט צו ערנען וועגן דער וואַר-
אָקטעס פֿון גענערגעניגן צו גאָר חל-
לונסן אַפֿשטעלן די בייזשאַפֿטענען, מאַ-
כענדיג אַסך חסד וועגן די פֿונקטלעכע
מען און די אַרומשאַפֿטע מלכות, וועל-
כע זענען און זיך לעצטעס געווען געוואָל-
דיג אַרומצושטעלן, און וועלכע מענען
און משה און אַרדער חרובֿ מאלען
נאָעס מלכות, שרעפט וועסער דאָ צו ציט-
ן : צוויי :

ממשות' ד'אנען ווערט. אויפ'ן מליכוד
וואָלען דערנעוו באמת צו דער אייבער-
צווינג, אז און דער נאָווענסטער צייט
לוינט ווי סטענעם נישט צו פוהרען קיין
מלחמה און דאָס וואָלט געקייטען צום
שטערן'ן און
ארכייע...

מ. לעווינסאָן

יא, דאָ געהט איצט סדרה היטלעך'
היטלעך אהין, היטלעך אהער. אָבער
דאָס הייסט נישט, אז אז פאָרן
האָט נישט קיין אנדערע, איי-

די צעטונג קומט דערנעבן צום ארטיגן
פארן, אז די איינוואוינער מעגלעך זאלן דער
מאנעווערעניז און דאס, וואס מ'וועט
אויספירן זיך צו אפגעבן, צו לעבן
בסדר מיט אפגעבן און אונז.

וועגען די ט - די מאנ

יאל צום 77טן טאגערלאסט - :-- פון

טע פאר וואכען: אין פארן זענען גע-
ווען גאנץ און אפגעק, דער טאגער-
שער קעניג און דער בורזאנישער פאר-
מיטער, דער בערימטער דייטשער מיניס-

צו דעפודירען און צו לעזען.
„אויב ס'אז שווער אנגענומען אויפ'ן
ווינקלעכען צול פון דער קאנפערענץ—
אז דערפאר זעהר כובד'ס אנגענומען די
פארשערענס צילען, מיט וועלכע ס'הא =

מעז רעדט

מעז מיינט

(א בריק פון פאריז, סעפט.)

מיר ווייסען, אז פאריז איז דער
צענטר פון אייראָפּאָ. פאריז טאקע, און
נישט גענוג אין דאָס אייראָפּעאישע
די פּאָלעס. אין פאריז איז די מריב-

און די הונט פארן קעניג, אפער נאכט
אומברענגען — דאס גוט וואס נישט
אמין אזוי גיך, דאס איז א'אנערסט פאר
דורות.

און מיר שטעלען זיך אפ אויף שפא-
ניען, וואָס וואָסן זיך און פיצען זיך
אויפן פארקלער, וואָס די לעצטע אונדז
הערט מען מען אלץ מעהר און מעהר
דערמאנען דעם נאָמען שפאניען און צו-
דאסעלאנג מוט ווירשע וואָנערענגען
און ווירשע פארענדיגט. הונט
דיס איז וועלכען אשכנזים חורין אומפער
דעם נאָמען שפאניען, נאָכער ווי פון
דאָרט וואָס מעגליך ווערען פאר זי
שפראך אלץ.

וואָנערען מיר ווי שפאניען, איז פאָלק
און און גוט, און הונט נאָך פונקט
אזוי יענאיימאש וואָנערען-פערנדר, ווי עס
ווען דען און א'אנערשט ווען גענוג אפער

בְּאֵן אומגעפֿראכט, נאָר דער וואָס האָט
אױך אונז נאָך, מיט זיין פּאַרזאָנישע
העכונת.
וואָס די יוגאָנטימן שמענען אױך
אונז נאָך אױף אַלע וועגן וואָס מען
פֿינרט יאָרן צו העלפֿען עס און ערפֿאַר
אין לעבן שמועז אױף די וועגן. און
אַלע הויפט קעצעס נעמען אינז שמעסן
ווער האָבט. און אַלע בלבוים אױף
אונז שמעסן ווער צונג.
און וועגן זיין דען אין פֿאַרטרעב נישט
שמעט נעמען אינטער אַלע רעפּובליק
קען? און וועגן זיין דען און שמעט
נישט מעסט? און פֿורמס מען דען נישט
ווער איינפֿאַלס און אַנדערע קעגנער?
דערנאָך וואָס זיין עס און נישט פֿאַר
דער וועלט און נישט פֿאַר יידען, ווען
הויפט יוגאָנטישע אַרדאָנאָציע ווערט

יִדְעוּ גְעוּזָה לֵט אִיז נֶאֱצִיאנֶאֱלֶעוּ פֿאַר־לֵאמֶענט אִיז צוֹיִי
אִיז דִּי פֿראווינציעלע פֿאַר־לֵאמֶענטעוּ אִיז אַרְגֶּענטינע

(א) בריך סוף בוענאס-אירעם צום „לאדזער טאגעבלאט“
פון א. ש. שניידמאן

טער, פאנדא קאמונעל, קלאַנטיסען
קאָפּעראַטיוו האָט אונטערגענומען
אויפצובויען דעם ערשטען באַוואָ-
האָטאָר און דער פּראָווינץ ענטער ריאָס.
צוליב דעם דאָזיגן ערשטען פּלאַנ-
פּאָז איז אנגעגאנגען אַ לאַנגע פּאָלע-
מיק צווישען די יודישע קלאַנטיסע-
און קאָפּעראַטיוויסטישע טעיל. צוויי
קאָפּעראַטיווער האָבן זיך אָנגעריסן
פון דער יודישער ענטערפּראַלער קאָפּ-
ראַטיווער אָרגאַניזאַציע, פּראָטעסטיר-
ענדיג און זיך פּעראַייניגט און
אַנגאַבלייבנעם קאָפּעראַטיווען ער-
פאנד.

"ל' אדר ב' ט"ז
 ז' אדר ב'

אנטוויפער אידישע פראפאגאנדע-צענטער.
 פונדעסוועגן קלער איד, און די
 יודן פון דער ארגענטינער פראווינץ
 קאפיטאן אביסל איבערגעכאפט די מקס
 אין זייער פחד.

אין מאנטווידעא אין ארגענטינע
 א מאניפעסטאציע פון פריינדשאפט צום
 יודישן פאלק. און די דאזיגע מאני-
 פעסטאציע איז איינציג אין דער גאנ-
 צער וועלט. אלס אויסדרוק פון דאנק

(א) בריך מן בועבאס איירעס צו
מן א. 5. ע

דערלייבן אונזערשטעלען אויף איהר
קאנידאטען-ליסטע פאר דעמוטאטען מן
דער הויפט-שטאט צוויי יודישע נעמען,
דן ברידער עבריאל און עזראלעך ריק
מאן. דאזיגע צוויי ווערן זענען ביידע
היילער מן דער סאציאליסטישער פאר
טיי. זיי זענען שוין מעהרערע מאל
געווען דעמוטאטען צום נאציאנאלען
קאנגרעס (פארלאמענט) און זענען אויך
איצט געוועהלט געווארען. אויך צו די

אין פערלויף פון די פיר וואַסן,
האָט עס האָט געדויערט דאָס צוועלפן
פון די שטימע, האָבען די יידן אין
אַרגענטיינע פאַרשטאַנד אַ דער וואַלפֿיר
שפּאַנגע און אַלערענגע, ווי די באַנצ
אַרגענטיינער צופאַלערונג.
קיין יודישע פאַרטי און קיין ספּע-
ציעלידשע, ליטק און אין אַרגענ-
טינע נישט פאַרהאַן און עס איז אויך
נישטאָ קיין פּלאַץ פאַר דעם.
די מערהייט פון די יודן האָט
אַבער לכּראַ געשטימט, פאַר דער דע-
פּאַרטישע פּאַליטישער אַקציע און
אַלע פּאַליטישע דעקענדיגע יודן האָבן

איז אן'אנאנס איז
לאדזער טאנענבראט.

די רעגירונג וו

דער אורזונגער-פריינדלעכער פון דער
אורזונגער-פריינדלעכער פון דער
ער-פריינדלעכער פון דער
דער פריינדלעכער פון דער
די יודישע פריינדלעכער פון דער
אנפריינדלעכער פון דער
פון דער פריינדלעכער פון דער
דער פריינדלעכער פון דער
פריינדלעכער פון דער
שאפט צום אורזונגער-פריינדלעכער
אין צום אורזונגער-פריינדלעכער
צער וועלט.

און הוב דער אַטעסמייטער און דא
נישט קיין גרויסע ספּנה, האָבען דאָך
די יידן פון קארדאנא און פון סאַ-
ניאָגא דעל עסטרא איבערגעלעבט
פּעלכע טעג פון עקזאַנט-פּחד אַלס
דערוואַסאָט פון דער אַטעסמייטער
פּראָפּאַגאַנדע. צי האָבען די יידן נישט
אַביסעל איבערטריבען אין זייער היס-
טאָריע. לאָט זיך פון דערוואַסאָט ענעם
וועטלייזן. דער מאַס איז און דא
וועט זיך פון דערוואַסאָט ענעם
וועטלייזן.

די יודישע ווילי דער קאנסערוואטיווע
זאגט אז דורך בלד נישט וויער יא
ריינדירן.
במת די וואהלען זענען מאָדעקומען
נעוויסע אַנטיסעמיטישע מאניפֿעסטאָ-
ציעס, איך וואָלט אַבער נישט וועלן.
זאָ דאָס זאָל איך אויפֿלאָנד אַרויסרופֿען
איבערטיבענע שוואַרצע מיינונגען ווע-
גען אַ גרויסער אַנטיסעמיטישער געפֿאָר
אין אַרגענטינע. נשן, איך זאָג נעפֿער
זיכער מַס אַז דאָס איז אונז נישט
וואָרט. עס מוז אַביר פֿערשליפֿען

דער אלטער יודישער מנהג פון הכנסת פלה וועט נאך אפשר ווידער אריין איז דער מאדע

גינעלער פלאן. ווען מען נעמט אים
אָפּ די איצטגע צייט, און וועלכער
מיר לעבען. ער און אַזער פאַרשט
אינגאנצן אַריינזעל, ווייל, ווי אַלע
וויסען, איז דאָס אַלעסער יודישער
מנהג.

„הכנסת פלה“ איז מיט יאָהרען און
יאָהרען צוריק געווען איינע פון די
גרעסטע מצות בני יודען, ארום דעם
האָט זיך געדורכט אַ הייטער שטיל פון
(ענדע זע זייט 6)

דעם הייסט פשוט, אן אויב דער
פראיעקט וועט דורכגען, אויב ער וועט
ווערן א געזעץ, וועט די שטאט נישט
יארק איינפיהרן א מין שדכות-ביזנעס.
מיט גאלייטעס, וואס וועלען זיך שטארק
דורכגען וועלען דער צאקונטעס, וועלען
מנהליות דערמיט, וואס זיי וועלען
אויסווערן די ארימע מיידלעך, וועלעכע
קענען נישט גיין קריגען קיין
בערערשטען און נדן.
פאר דעם אסער טאקע א גאנץ אריי

די ניו-יאָרקער צייטונגען זענען
מאדעל פון פלעגנענעם דורכצו-
פירן און אפצוהאלטן. און די שטאט-
יאָרק און פערזאָנען אַרומע כלות זאל
נאך אַנאָרעם מיינעל, הייסט עס, זען
געדענען פליינדעל קיין פערזענלע-
כע ביזן דאָרטען צאָל אַרײַן, זי און
געפינען אַ בעלן אויף זיך דערמיט,
וואס זי וועט געבען דאָן ענינים אַ בחור,
וועלכער וועט מיט איהר חתונה גיין.
צוועלף

אין נעוהן צאמטער קאס מ'ן מע-
ברידערונג מ'ן דעם, עלטסטען מאַל
אין דער וועלט מיט דעם יונגסטען
מאַל אין דער וועלט, וואו עס האט
זיך אנטדעקט דער פון-פרעזידענט
מ'ן דער ציילטסטע מעדעצאציע אין
ארבעטניג, ש. ליבעשוץ.
עס מ'ן וויל אים אויך מצורייכע
אויסטיגען אינטעסן מ'ן די יודישע
קאליסטען.
ארום צאמגען, דער דארט נעמען.

אָפֿען געװפֿען צו פֿאַרגאַמפֿן, און די רעגירונגס־אָרגאַנען האָבען נישט רע־גירט און נישט געשטעלט די פֿערזער־כערזש פֿאַרפֿאַנגאַנדע. צו איז אויך אַ טאָקס, אַז נאָך די מיטגען פֿון דעם גלח אין דער צוויי דערמאַנטע שטעט, האָט די בעפֿעלקערונג אָנגעװומען אַ מיניליכע אַקטיונג צו די יודען, אין אַרדאַר און צו געקומען צו אַנ־לעטעמאַטער נאָס־נעמאַטערזעצן פֿון דער יונגע און צום פֿערשפֿרייטען פֿון

האָבען די קאנסערוואטיווע פארטייען
זיין געווענלעך ביטאט קאנדידאטור זיך
צונוצט מיט אַנטיסעמיטישער פראָפּא-
גאנדע. ווארשיינליךן שטעהט אונטער
דער האַנדירג פראָפּאגאנדע די קאָליר-
לישע קירכע, אָדער די גלחים.
זיין דעם אַלעס דאָרף מען אָבער
נישט זיין גענוג, אז דאָ און פארהאן אַ-
אַנטיסעמיטיזם אין איראָפּעאישען זיין
זיין ווארט, דעם פראָפּאגאנדע קאָליר-
לישע אַלזאנץ האָט זיך געקאנט

מיטוואך	3. מערב	1.37
כ"ו	1932	4.00
שבת תרצ"ב		
פ' משפטים		

(5) דער ראט פון דער ווארשאווער
אגנודווערקער קאמער האט מ'דיע גע-
זען דער היינער האגנודווערקער-קאמער,
זי האט פינאנץ-מניסטעריום האט איי-
נפיהרט געוויסע שנים אין געזעץ
וועגן ריטשאט שטייער פון אומאץ
אאר קליינע אונטערשטעלונגען.

רעניס ירמיה

די ענדערונגען זענען די:
(1) עס וועלען קענען געניסען פון
ייטשלאגט אלץ קלענערע אונטערנעמונג-
ען וואס זייער אימאזק שטייגט נישט
אריבער די סומע פון 35,000 זל, יעדער-
יך פון איצט און געווען די סומע פון
25,000 זל.

(2) דער שטייער פון די האַנדלונג
קער-וואַרשטאַטען, וועלכע האָבען ביז
אַינעם נישט געצאלט קיין שום שטיי-
ער, וועט אויסמאַכען 16 זי. דערצו
וועט צוגעהען 1,60 זי. 10 פּראָצע. קא-
מונאַל שטייער, 4 זי. פאַר די שטאַט-
אויסאנטשטעלונג, אינאיינעם וועט עס
אויסמאַכען 21,60 זי.

ה'תש"ח
ער בגינה

שטאטען 3) ווייטערדיקע טאקטיק
4) אינפארמאציעס.
יעדער ציך און יעדער האנדלער-
קער-פראקט אין לאדזש וואוואנדזש-
קע האט רעכט צו דעלעגירט 1 מאָ-
שטענער אין די קלענערע שטעט, וואו
ס'זענען נישטא קיין ציכל, נאָר בלויז
אנ'אלגעמיינער האנדלער-פערזין,
פון זיגער אָר.

20 **אָרטישע**
צערט
לעבנענדער
פון זיגער אָר.

קעלעסאק האט גאנץ גוט געלעבט
מיט זיין 37 יערהריגע מרוי מאַריאָנאָ
בער איינמאל האט ער זיך אין אַ
רעסטאראן געקענט מיט אַ יונגע קע-
נערקע און חתוף זיך אין איהרע מע-
קאט איבער די אויערען, קעלעסאק'ס
מרוי האט גאָך אַ לענגערע צייט דער-
זעהן אַז דער מאַן פערטאט זי האט זי
איהם אנגעוואויפן צו דראַקען, אַז זי
וועט זיך און איהם נאָכט זיין.

פאררטי

גרשוז
סיראמא

מיט דער בעטייליגונג פון די בעקאנטע לייזער זינגערין
פר' **העלענא סיראטא**
וועלכע וועלען אויספיהרען די שעהנסטע פערל פון די
יידישע פאלקס-לידער, חזנישע גגיות
און אפערן אריינס

אין פראגראם צווישן אנדערע :

כִּי הָיָה לְבָדוֹ. אֲבִינוּ מִלְכּוֹ, שְׁמֵעֵי־שְׂרָאֵל, אֵב הַחַמִּים, בַּת
צִיּוֹן, רֹצֵה, אַתָּה יִצְרָתָהּ, רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם (סְפִירָה), אֱלֹהֵי
נִשְׁמָה, שְׁלֹאֲךָ מִיּוֹן, קִינָה, קִדְשׁ, דָּאָס פֿאַסְטֹכֹעַל, אֱלֵי
אֱלֵי, שִׁיר הַשִּׁירִים אֲזָן פִּיל אַנְדֶּערֶט.

ביום סאָרטעפּיאָן: ה' נפתלי סיראטא.
בילעטען פון 1 ביו 3 זל. בעקומט מען שוין ביי דער קאסע פון דער
מיליטאָרמאַניע.

איז די תפיסות פון משעמא איז אין רעז-טריפונאל

ציון יוסף משה רבי בא

משה גליקיו
ט.
זבער...

אז איבערן דא אפערעטען פארט
 יאזל פון באקאנטער נעוועלס אפמאכער
 בוליאטעקע יענע צוועלפס, מיר נעמען
 מען צוגלייכעטעלעך און ופרו און צו
 איר שרייבער מען פרעמדוונגס-רעדער.
 איר האב פריבורס און נוישען
 מיכאל דאס צו טון.
 עס ווערן דא אפערעטען פארט
 מענטשן, דער צוגאנג צו יענער פערמא-
 רגאנען.

דו איפמאנץ פון דער פערטער ווינג
 אין פון און נישט געווען נאך אַ געביטע
 פונדע אנטקלענער זענען ווי דעלעטא
 מען געווען נישט נאך אנטקלענער
 שוואר, נאך ווי האבען זיך אפילו צוויי
 שטען ווי נישט אנטקלענערט
 נאך גענצט צום קרום אונדער אויף דער
 אנדערע און האבען זיך ווידערשטעלען
 און דו הייפֿט אנטקענען פון דער בע

בשעת קריאתו האם נזר נאך אלץ נגד
האקט פאר שיקאק'ס, "פאפולער",
האקט געפארעט מיט און נישט געוואלט
וויסן פון דער געברענגט פון, "רוצא",
האט וואלן (דן אלטע הונדערט האבען
נאך נישט אנגענומען אויפצוקערן און
ווייזן). וויבאלד, האט דער העלפט פאר
פון "שטראק" פארשטעל פאר דעם און
דראנישען ענדער.

פארברענענדיג, און דעם ארבעטער
האט פאר דעם געוואלט אנשטעלן פאר
דעם ארבעטער.

אין האב זיך איבערקומען געווען
לויטן און ווערן געווען ריזן. ער
האט געזאגט מיר פילן און האט זיך
זיך געווען געווען, עס האט מיר
ווערן געווען אזוי ווי דעמאלט, בעת
ווערן האט זיך געווען פאר אלע
געגנט און מענטשן, ווען ער האט מיר
געווען זיך אזוי איבערגעקומען

[illegible][illegible]

און די לעבענס-קאריערע פון דעם
קלוינען יונגעל פון א פערזענלעכע שטע-
טעל און אפגעקערטן פערזענלעכע דעם
מאך שווייגנעלע, וואס זיין אייגענע
נומערס און אפגעקערטע אהם גע-
שטעלט פאר איינעם פון די גרעסטע און
פערזענלעכע און דרום-דראפער.
דער שטודיר פון זיין באראקער און
אידענטי פון זיין אפגעקערטע לע-
בען.
די סיבות, וועלכע האבען גורם געווען
זי גלויבן אונטער שווייגנעלע און זיין
אפגעקערטע און צו דעם, וואס זיין
פערזענלעכע מוס אזא אפגעקערטע
מוס געווען אונטער, געשטעלט
"מאך" און געהאלפן אויסצופירן פאר
איהם פערזענלעכע
דעם אלץ און פאר דער פערזענלעכע
געווען און שטעט, אפאלאסטאציע צום
שטודיר, און דאסערט צום "שטעטלעכע
האט גלויבן פערזענלעכע און געווען
פון געהאלפן און דאסערט.
... האט דען בשעת די רעוויזיע
שטעטלעכע פון קלוינען שטעטלעכע און

פֿען, וויר אפצורונגונגן איז וואס אפֿן
 דעם וועט פֿאן בירעך אפֿלעקערס.
 פֿען האָט זיך געקאָמט צעריפֿען
 אפֿילו אַלעמען געגנט.
 מיר - די פֿערטונגונג, חברים רוב
 פֿען האָט דאָ פֿאַר זיך אַזן מירונגס
 געהאַט צוויי געגנער.
 עס איז דעם אַפֿלעקער וואָס צו
 הילף געקומען פֿען מירונג.
 מ'פֿאַלן אַפֿער אונזער און אונזער
 איז דער סומע אַפֿער שפּעניג צוויי?
 וואָס זי וועגט מיט געגעבונגונג
 צוועלפֿען (אונזער מיט אַ פֿאַרס און דער
 צוועלפֿען מיט אַ מיט) - די חברים רוב
 פֿען האָבן געזען וויר מיטגעבן
 פֿען כּוונ, געווען אונזער דעם אַנדערען.
 דאָס וועגן וויר און מיר-פֿעל
 אַז נאָך...

בורגן שרעקלעכע מענטשן, וואס פאר-
נוצט פארט האט געזעטערס נאך פאר-
פארן, זענען געווען ווי פערטראפער-
קלער.
פאר דעם פרויטוואונן מוזל פון זאל
האט דאס, נאטורליך, אפגעקלינגען אז
אפגאס פון מאראלענער נחמה, אפער-
אזיר ארבעטן און זינען געווען, האבען
זיי וועט דעם האט אייבערנוועגן, נישט געקאנט
און דעם נישט צושטעלן מיט דער
פערטרונונג.
נישט זי מאראלענער און נישט זי פאר-
מילע צושטעלונג האט געפירט אפן און
דער אמת'ען נישט געהאט קיין שום בעי-
זונגס פאר דעם פראצעס.
זי אמת'ען פארהאר און געשטאנען

[illegible]

די רעגירונג וועט פערזארגען מיידלעך מיט גלד

מִצָּחַר צוֹיִלִּיזָט, מִצָּחַר גִּבְעֵילֶרֶט
אִין מִצָּחַר גִּבְעֵילֶרֶט, ווּי דער מָאן מִין
די אַמֶּאָליגע צײַטן, עס האָט גע-
הײַנט, אָז בלוין אַנְטֶמ־מֶאָדער
מִין האָט געקענט האַלטן מִין אָז
צוריקגעשטאַנענעס מנהג, ווּי געמָען
גון בײַ אַ מײַדעל, מײַט וועלכער ער
האָט תּהנּוּג, אױף אַ הײַנט־וועלטגע-
מִין האָט מִין אָז זאָן גאָר נישט גע-
קענט גלױבען, צום סוף גאָר קענט
מִין צוגעבן מײַט אַ מֶלֶךְ, אָז מִין זאָל
געבן נדן?

אין אױס שײַן יאָ נדן — עַם מֶלֶךְ
וואָס נישט געהן נאָך ווײַטער אִין
דורכשײַהרן אַ געזעץ־פּאַרלעמענט, אָז
די יונגע בעל הַבַּיִתֶּיךָ, וואָס קײַט, נדן,
זאָלן אױך — מִין שטאַט, מֶלֶךְ-
שטעט ויך — קריגען אַ יאָהר, אָדער
שטאַק צוויי יאָהר קעסט, מונקט ווי
אין די אַלטע גוטע צײַטן, ווען אַ
פּרעמנעליכער בעל הַבַּיִת האָט זיך
גענומען אַן אידימעל אױף קעסט.

(פארום)

וואָרטן, ווען אַ פֿרוי לאָזט זיך קליי-
פֿען, קען מען זאָגען, אז דערמיט אַלען
אָנזעקענט זי איהרע מעלות — שעה-
קייט, יוגענד, רייזן, אָבער ווען זי
קליימט פֿאַר זיך אַ מאָן, האָט זי
אז דערמיט אַלען נישט זי צו, און
האַט נישט קיין מעלות, אז קיינער
וועט זיך נישט יאָגען זי צו געמען אַזוי
געלט.

דאַרפֿען זיך, היינט עס, די היינטי-
גע פֿרויען יאָ בעליידעגן טון אַזוי גע-
זעץ-פֿאַרעקט; און נישט נאָר זיך בע-
ליידעגן, נאָר אַפֿשר אַקאָס גאָר אַזוי
היינען אַ פֿאַרעקט-בעוועגונג געגאָן
דעם?

אָבער אויך די מענער דאַרפֿען זיך
פֿיהלען בעליידעגט און זיי דאַרפֿען אויך
עפעס טון וועגן דעם.

עפעס האָט מען דאָך גערעדט אין
געזעלט, אַז דער היינטיגער מאָן איז

(ענדע מין זייט 3)
 איין זאך, אַבער, איז שווער-
 ווער דאָרף זיך בעמינען בעליידיגט
 טון דעם. וואָס מען פראַכט גאָר וועגן
 קאָז געזעץ-פראַקטעס - די מענער,
 קעגן די מרויזען?
 עפעס זאָגט מען דאָך, אָז די היינ-
 טיגע טרויער זענען גאָר דעם אייבער-
 שטע פֿון שטייטעל; אָז זיי האָבען שוין
 גיטט גאָר די זעלבע רעכט ווי די מע-
 נער, גאָר אַ סך מעהר ווי זיי. אָז זיי
 פערזענען אַלע געביטען טון לעבען
 און קענען דערגרייכען אַלץ, וואָס זיי
 ווילען. נאָ, ווי זשע פאסט זיך עס גאָר
 פאר זיי אַז זאָך. ווי קומען אַ בע-
 שערעטן פאר נאָך?
 איין דעם איז דאָך פערהאַן מעהר
 בעליידיגט, ווי זיך לעזען קיי-
 טען!

וידישען לעבען; עס איז געווען פונקט
 אזא מצוה, ווי צו געהן צי א
 לילה...
 אפילו די גאר קורצע בעלי בתים
 האבען זיך נישט געקענט פערגינגען
 אזא זאך ווי נישט געבען אויף הכנסת
 פליה זיך האבען שטעטלעך אראפ
 און אויף יענער וועלט וועט מען זיי
 דערמאר זאן, חלילה, שמיטען מיט
 איינצורע ריסער...
 עס איז געווען די מצוה פון הכנסת
 פליה, וואס האט געבראכט דערצו, אז
 עס זאלען נישט זיין קיין מאָנאָטעיִזען
 פאר מערעסענע ידישע מענטשן. מיט
 דער הילף פון הכנסת פליה האט יעדע
 ווייטשע טאכטער גענומען איהם צו-
 שטעלען און האָט איהם געגעבען
 גון.
 און איצט קען זעהר זיין, אז דער
 נאָנצער שטאַט ניי-יאָרק זאל אויף זיך
 נעמען די גרויסע מצוה פון הכנסת
 פליה.

דיבור חשה לעינא
וכשה דראש (גדרים מ"א)
טון דארה מען און נישט דרען!
אדע יודען גערעדענען דערצער
ווייזער רעכטס-ענינים נאך און דעם
טען אונגעבענעם פירא, וואס "סווערן"
רעדאגירט און גערעדענען לויטן אויסטאוו
פאדאניס און שטייער און מיליטער-ענינים,
קארנעס און אפגעלייגטע פון צוויי-
קארנעס פראוועס ווי אויך פון שותפות-
אקטען, דזשערוזשאוועס, ווילאנאטש-
גייס א. א. וו. קלויזעס און זאפען-
פריטשעניעס אויף אלע שטעט און פליצן
דאס ביורא שיקט ארויס: מאגיסען, רש-
דאגירט און געהערטענע טאן, וועלכע ברעג-
גען א געוויכערטען טראגל.
ספעציעלע אפטיילונג פאר אינקאסא פון
פראטעסטירטע וואקסלען און אפגענע חולות
אויף אויף דער פרוווינג ביי דער מיטע-
טעליאג און רוטינירטע און בעקריטש
אינקאסענטען.
רעכטס-האנדלענט
' . ת. בוזין, לאדו, אנגראדאוו 3
טעל. 48-191

סאלאז „נאדיא“
 נארטאוויטשא גאס 7
 ULICA NARUTOWICZA 7
 מאנזין פאר הינדער-קאמפעסיע, דאמז-וועש און גאלאנטעריע
 גרויסער אויסוואהל פון די נייסטע מאדעלען
 ● סאַליד ● געשמאַקפול ● עלעגאַנט ● פרייווערט ●
 צעקלידעט קינד און מוטער
SALON „NADJA“, ulica Narutowicza 7.

**Gymnazjum Humanistyczne
Męskie**
I. KACENELSONA
w Łodzi przy ul. Zawadzkiej 43, tel. 151-79.
די דירעקטע טייטש מיט, און אומעלדונגען צו די עקזאמענעס פאר נייע שילער וועט
אין די קאנצלעאריע פון גימנאזיום טאג-טעגליך פון 10-2 פארט, ביז דעם 29סטן דעצעמבער.
די עקזאמענעס וועלען פארקומען אין פערלויף פון
דעם 31-סטן יאנואר ביז דעם 5-סטן דעצעמבער.
די דירעקטאר

10 ז. טעגליכער פערדינסט
 פהביגה הייזער, וואס בעהזשען די פילישע שפראך און 20 זלאטס
 מומנים, קענען שוין פערדינסט 10 זלאטס, געזיכערט צו ערשטארבן
 ערען טאג מיט פרייטאג פון 7-5 אינעם פערטיקאווער 82 ז. 40

עס ווערט אנגענומען דער אפאנאמענט
אויפ'ן צווייטען יארגאנג (1932) פון די

יידיש-פאליטישע

חודש-לייט פון יידישען וויסנשאפטליכען אינסטיטוט

מיט שטודירע אפטיילונגען פאר געשיכטע, עקאנאמיק און סטא-
טיסטיק, שפראך און ליטעראטור-פארשונג, פילאָלאָגיע, פסיכא-
לאגיע און פערזאנליכקייט, אינפארמאציעס וועגן דער ארבייט פון
יווה און וועגן אויסטוען פון דער וויסנשאפט אין אלגעמיין
די צווייט דערשיינונג 10 מאל אין יאָר (אויסער יוני און יולי
און ביכער צו 6 דרוקאזשען)

דער אפאנאמענט-פרייז בעטרעפט:

אין 1932 געלט אין יאָר, (פון דעם דעם איינציהלן אין א יאָר דעם
צו א יאָר) 1.75, 2.00, 2.25, 2.50, 3.00, 3.50, 4.00, 4.50, 5.00, 5.50, 6.00, 6.50, 7.00, 7.50, 8.00, 8.50, 9.00, 9.50, 10.00, 10.50, 11.00, 11.50, 12.00, 12.50, 13.00, 13.50, 14.00, 14.50, 15.00, 15.50, 16.00, 16.50, 17.00, 17.50, 18.00, 18.50, 19.00, 19.50, 20.00, 20.50, 21.00, 21.50, 22.00, 22.50, 23.00, 23.50, 24.00, 24.50, 25.00, 25.50, 26.00, 26.50, 27.00, 27.50, 28.00, 28.50, 29.00, 29.50, 30.00, 30.50, 31.00, 31.50, 32.00, 32.50, 33.00, 33.50, 34.00, 34.50, 35.00, 35.50, 36.00, 36.50, 37.00, 37.50, 38.00, 38.50, 39.00, 39.50, 40.00, 40.50, 41.00, 41.50, 42.00, 42.50, 43.00, 43.50, 44.00, 44.50, 45.00, 45.50, 46.00, 46.50, 47.00, 47.50, 48.00, 48.50, 49.00, 49.50, 50.00, 50.50, 51.00, 51.50, 52.00, 52.50, 53.00, 53.50, 54.00, 54.50, 55.00, 55.50, 56.00, 56.50, 57.00, 57.50, 58.00, 58.50, 59.00, 59.50, 60.00, 60.50, 61.00, 61.50, 62.00, 62.50, 63.00, 63.50, 64.00, 64.50, 65.00, 65.50, 66.00, 66.50, 67.00, 67.50, 68.00, 68.50, 69.00, 69.50, 70.00, 70.50, 71.00, 71.50, 72.00, 72.50, 73.00, 73.50, 74.00, 74.50, 75.00, 75.50, 76.00, 76.50, 77.00, 77.50, 78.00, 78.50, 79.00, 79.50, 80.00, 80.50, 81.00, 81.50, 82.00, 82.50, 83.00, 83.50, 84.00, 84.50, 85.00, 85.50, 86.00, 86.50, 87.00, 87.50, 88.00, 88.50, 89.00, 89.50, 90.00, 90.50, 91.00, 91.50, 92.00, 92.50, 93.00, 93.50, 94.00, 94.50, 95.00, 95.50, 96.00, 96.50, 97.00, 97.50, 98.00, 98.50, 99.00, 99.50, 100.00, 100.50, 101.00, 101.50, 102.00, 102.50, 103.00, 103.50, 104.00, 104.50, 105.00, 105.50, 106.00, 106.50, 107.00, 107.50, 108.00, 108.50, 109.00, 109.50, 110.00, 110.50, 111.00, 111.50, 112.00, 112.50, 113.00, 113.50, 114.00, 114.50, 115.00, 115.50, 116.00, 116.50, 117.00, 117.50, 118.00, 118.50, 119.00, 119.50, 120.00, 120.50, 121.00, 121.50, 122.00, 122.50, 123.00, 123.50, 124.00, 124.50, 125.00, 125.50, 126.00, 126.50, 127.00, 127.50, 128.00, 128.50, 129.00, 129.50, 130.00, 130.50, 131.00, 131.50, 132.00, 132.50, 133.00, 133.50, 134.00, 134.50, 135.00, 135.50, 136.00, 136.50, 137.00, 137.50, 138.00, 138.50, 139.00, 139.50, 140.00, 140.50, 141.00, 141.50, 142.00, 142.50, 143.00, 143.50, 144.00, 144.50, 145.00, 145.50, 146.00, 146.50, 147.00, 147.50, 148.00, 148.50, 149.00, 149.50, 150.00, 150.50, 151.00, 151.50, 152.00, 152.50, 153.00, 153.50, 154.00, 154.50, 155.00, 155.50, 156.00, 156.50, 157.00, 157.50, 158.00, 158.50, 159.00, 159.50, 160.00, 160.50, 161.00, 161.50, 162.00, 162.50, 163.00, 163.50, 164.00, 164.50, 165.00, 165.50, 166.00, 166.50, 167.00, 167.50, 168.00, 168.50, 169.00, 169.50, 170.00, 170.50, 171.00, 171.50, 172.00, 172.50, 173.00, 173.50, 174.00, 174.50, 175.00, 175.50, 176.00, 176.50, 177.00, 177.50, 178.00, 178.50, 179.00, 179.50, 180.00, 180.50, 181.00, 181.50, 182.00, 182.50, 183.00, 183.50, 184.00, 184.50, 185.00, 185.50, 186.00, 186.50, 187.00, 187.50, 188.00, 188.50, 189.00, 189.50, 190.00, 190.50, 191.00, 191.50, 192.00, 192.50, 193.00, 193.50, 194.00, 194.50, 195.00, 195.50, 196.00, 196.50, 197.00, 197.50, 198.00, 198.50, 199.00, 199.50, 200.00, 200.50, 201.00, 201.50, 202.00, 202.50, 203.00, 203.50, 204.00, 204.50, 205.00, 205.50, 206.00, 206.50, 207.00, 207.50, 208.00, 208.50, 209.00, 209.50, 210.00, 210.50, 211.00, 211.50, 212.00, 212.50, 213.00, 213.50, 214.00, 214.50, 215.00, 215.50, 216.00, 216.50, 217.00, 217.50, 218.00, 218.50, 219.00, 219.50, 220.00, 220.50, 221.00, 221.50, 222.00, 222.50, 223.00, 223.50, 224.00, 224.50, 225.00, 225.50, 226.00, 226.50, 227.00, 227.50, 228.00, 228.50, 229.00, 229.50, 230.00, 230.50, 231.00, 231.50, 232.00, 232.50, 233.00, 233.50, 234.00, 234.50, 235.00, 235.50, 236.00, 236.50, 237.00, 237.50, 238.00, 238.50, 239.00, 239.50, 240.00, 240.50, 241.00, 241.50, 242.00, 242.50, 243.00, 243.50, 244.00, 244.50, 245.00,

דאס עלעקטראטעכנישע ביורא
Sika i Swiatko
פון זון קריקאווסקי
...דריי מאנאט 23 מעלעפאז 32-139

ספעציעלע ווערעשטאט פאר מאאד-רעזעראציע
 ב' ל' ג, רע' י' ע' ל, שנעל און פינקלזלין!
 אײנזש. א. רוסאק
 געשוואירענער דאָלמעטשער ביים קריין-געריכט אין לײפציג
 נאָרמאַל-אײנזש 47 טעל. 245-08
 פיהרס אױס איבערצוגעבן פון אלע אַרט אַקטען, דאָקומענטן
 און קאַרעספּאָנדענץ.

1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053. 2054. 2055. 2056. 2057. 2058. 2059. 2060. 2061. 2062. 2063. 2064. 2065. 2066. 2067. 2068. 2069. 2070. 2071. 2072. 2073. 2074. 2075. 2076. 2077. 2078. 2079. 2080. 2081. 2082. 2083. 2084. 2085. 2086. 2087. 2088. 2089. 2090. 2091. 2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097. 2098. 2099. 2100. 2101. 2102. 2103. 2104. 2105. 2106. 2107. 2108. 2109. 2110. 2111. 2112. 2113. 2114. 2115. 2116. 2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122. 2123. 2124. 2125. 2126. 2127. 2128. 2129. 2130. 2131. 2132. 2133. 2134. 2135. 2136. 2137. 2138. 2139. 2140. 2141. 2142. 2143. 2144. 2145. 2146. 2147. 2148. 2149. 2150. 2151. 2152. 2153. 2154. 2155. 2156. 2157. 2158. 2159. 2160. 2161. 2162. 2163. 2164. 2165. 2166. 2167. 2168. 2169. 2170. 2171. 2172. 2173. 2174. 2175. 2176. 2177. 2178. 2179. 2180. 2181. 2182. 2183. 2184. 2185. 2186. 2187. 2188. 2189. 2190. 2191. 2192. 2193. 2194. 2195. 2196. 2197. 2198. 2199. 2200. 2201. 2202. 2203. 2204. 2205. 2206. 2207. 2208. 2209. 2210. 2211. 2212. 2213. 2214. 2215. 2216. 2217. 2218. 2219. 2220. 2221. 2222. 2223. 2224. 2225. 2226. 2227. 2228. 2229. 2230. 2231. 2232. 2233. 2234. 2235. 2236. 2237. 2238. 2239. 2240. 2241. 2242. 2243. 2244. 2245. 2246. 2247. 2248. 2249. 2250. 2251. 2252. 2253. 2254. 2255. 2256. 2257. 2258. 2259. 2260. 2261. 2262. 2263. 2264. 2265. 2266. 2267. 2268. 2269. 2270. 2271. 2272. 2273. 2274. 2275. 2276. 2277. 2278. 2279. 2280. 2281. 2282. 2283. 2284. 2285. 2286. 2287. 2288. 2289. 2290. 2291. 2292. 2293. 2294. 2295. 2296. 2297. 2298. 2299. 2300. 2301. 2302. 2303. 2304. 2305. 2306. 2307. 2308. 2309. 2310. 2311. 2312. 2313. 2314. 2315. 2316. 2317. 2318. 2319. 2320. 2321. 2322. 2323. 2324. 2325. 2326. 2327. 2328. 2329. 2330. 2331. 2332. 2333. 2334. 2335. 2336. 2337. 2338. 2339. 2340. 2341. 2342. 2343. 2344. 2345. 2346. 2347. 2348. 2349. 2350. 2351. 2352. 2353. 2354. 2355. 2356. 2357. 2358. 2359. 2360. 2361. 2362. 2363. 2364. 2365. 2366. 2367. 2368. 2369. 2370. 2371. 2372. 2373. 2374. 2375. 2376. 2377. 2378. 2379. 2380. 2381. 2382. 2383. 2384. 2385. 2386. 2387. 2388. 2389. 2390. 2391. 2392. 2393. 2394. 2395. 2396. 2397. 2398. 2399. 2400. 2401. 2402. 2403. 2404. 2405. 2406. 2407. 2408. 2409. 2410. 2411. 2412. 2413. 2414. 2415. 2416. 2417. 2418. 2419. 2420. 2421. 2422. 2423. 2424. 2425. 2426. 2427. 2428. 2429. 2430. 2431. 2432. 2433. 2434. 2435. 2436. 2437. 2438. 2439. 2440. 2441. 2442. 2443. 2444. 2445. 2446. 2447. 2448. 2449. 2450. 2451. 2452. 2453. 2454. 2455. 2456. 2457. 2458. 2459. 2460. 2461. 2462. 2463. 2464. 2465. 2466. 2467. 2468. 2469. 2470. 2471. 2472. 2473. 2474. 2475. 2476. 2477. 2478. 2479. 2480. 2481. 2482. 2483. 2484. 2485. 2486. 2487. 2488. 2489. 2490. 2491. 2492. 2493. 2494. 2495. 2496. 2497. 2498. 2499. 2500. 2501. 2502. 2503. 2504. 2505. 2506. 2507. 2508. 2509. 2510. 2511. 2512. 2513. 2514. 2515. 2516. 2517. 2518. 2519. 2520. 2521. 2522. 2523. 2524. 2525. 2526. 2527. 2528. 2529. 2530. 2531. 2532. 2533. 2534. 2535. 2536. 2537. 2538. 2539. 2540. 2541.

א פראוויק

מיט גוטע רעפערענצען זיכט צו מיהערן די
אדמיניסטראציע אין א הויז אפילו נענען הי-
כער אייגנאהלונג (קאזאציע) פונעמערל נור
מעלדונגסמיהערונג, אדרעס צו ערפאהערן אין
אדמיניסטראציע פון "פ.ט." 1-9

ד"ר רייטלער = קוריאנסקה
צוריקגעקערט

א געוועלד מיט א שט
און מיר
אין שוין איבערצוגעבען. צו ערפא
אין מוסטער-געוועלד, שרונ מייסקא 58

2 שטובען אין קא
צו פערדינגען
מיט אלע בעקונדמייקייטען. צו ערפאן
אלע 1-טער מאי 17, וואוינונג 1.

פערדאג ח. ברושאזא
עס איז ערשינען א ניי בוך
טון יואל מאסטבוים
ציגיינער-פרייט
אין בוך קומען ציינן א רייז נייט
שאטונגען. וואס דער דיכטער האט
פאר די לעצטע צייטן אנגעשריבן
Kultur-Liga, Leszna 42

שרייבען שעה און שנ
 לערנט אויס דער בעריהמסער קאליגרא
 5. בערמאן אין 15 לעקציעס, אויך ווערט
 אויסגעלערנט גוט שרייבן א יודישע
 בריף אין 15 טעג, אפילו דעם וואס קען
 נאָמיט. די לעסטער שטימט קיין ראָלע נישט.
זאזאדזשא 19טן שטן

טיוול-גארדיינע
 מיטן טיילען לעצטע מאדע פיהרע אויס
 בלייבן. וואונדערקא 27. לינקס 2-טער שטא

ע אָנזעטן 180⁰ זייצער, אויסער דער שטאט
ר-שורת פארן זעקסט 16 נר פרייטאג 24 נר-
16. Orientale M. B. Wehr.

צו דינגען און פערדינגען
פערשידענע וואוינזונע אין איסט און
נייע הייזער מיט אלע בעקוועליקייטס
אויף מאטאליכע דורע-נעל, **זעלעס**
בער, געשעפטס און פאבריקס, **לאזעס**
מפע-טען צימערן, הייזער, וויליעס
פלעצער פון שטעלדענע פרייזן קויפ
און מער קלייט יעדער דורך די ביורא
„LOKUM“
וואס ערלויבט פויקטליך אין טאליה.
אינהאבער: יוסף קארמעסער עס מאמא
אינארמאטעס ווערן ערטיילט אומזיס
פערטראגליכע 62, מראנס, **טעמאט**
טעלעפאן 166-15 און פון 8 אונטער

טאנץ=שרלע
פון ד. פרידוואלד פאלדנאוואס
מאכט בעקאנט, אז דעם 15. יאָן ד. ו.
הויבט זיך אן
א קורס פאר אנפאנגער
שילער און שילערס ווערען אנגענומען
א גאנצען טאָג.
מיט אַכטונג
דיפּאַרטמענט פאן-לעווער
ד. פרידוואלד, פאלדנאוואס
ס'ווערט אָרגאַניזירט אַ ספּעציאַלע
קורס פאר אַלע-געקליידעטע יונגעלייט.

פון דער סדרה
ס'איז חשיבונג דאס מיטגוט ספר'ן פון דער סדרה, וועלכע נעמט אים די סדרה שוין ראשית, ב' בשבט, יתרו, די חורית, ווייל ער האט געוואלט אים דאס גאנצע ספר באשעפן, אז ער קען אים די לאנדער באהאנדעלענען און ארויסנעמען פ' גליקסלאך. און

16. אוראדוקא

יגוריר אונסטן-מריי: פאר אויסגעטרייט פאר א פילמעטע

1.25

ווארײַנונג
 געשעפט
 פאבריק
 פֿיהרט אױס בײַלײַג
 J. REDER
 קאָנסאָנציער 13,
 (רוג זאכאנדא)

לאנג-יעהריגער געריכטס-סעקרעטאר
שרייבט און ערלעדיגט אלערליי
ביטעס, אנהלאגעס און קלאוזולעס
— פאטענציאליסט אין מיליטער-גענייס. —
אויסקוק פון פאטענטען און רעגיסטראציע-קארטען
אויס'ן יאָהר 1932.
פּעטריקאווער מאַז, ב. 10

האצטענדונגס-גן-י'ד'ים (פרטלי-שול'ס)
Przedszkole
 ער ערשטער ערציהקישער פרעפּעל-אָנשטאַלט אין לודז, פון י. 1911
 איז שוין געפֿענט געוואָרען אין נייעם גימנאזיום בנין
ZAWADZKA 43 tel. 151-79
 קינדער (יונגעלעך און מיידלעך) פון 4 יאָר אָן ווערן אָן
 גענומען אין אָנשטעל אריבע פון גימנאזיום, פון 10-2 און פון 5 אָמט.

222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733